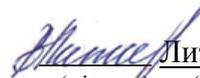

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Кафедра публічного та приватного права

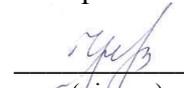
РОБОЧА ПРОГРАМА
Правове регулювання соціального забезпечення

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

 Литвиненко В.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«27» серпня 2025р.

Розробник (-и): Чічкань М.В., доцент кафедри, к.ю.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол від «27» серпня 2025р. № 8

Узгоджено з гарантом освітньої програми: _____

(підпис)

Чічкань М.В.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	4 рік, 7 семестр Освітня програма «Право»
Викладач (-і)	Чічкань Марія Валеріївна, доцент кафедри, к.ю.н.
Профайл викладача (-ів)	https://civil.stu.cn.ua/kafedra/personaliyi/
Контакти викладача	mariya.chichkan@stu.cn.ua

2. Анотація курсу. Дисципліна «Правове регулювання соціального забезпечення» займає важливе місце у програмі навчання бакалаврів права за ОПІ «Право», спеціальності D8 «Право». Право на соціальне забезпечення як одне з соціальних прав є базовим та життєво необхідним для кожної людини. Створення ефективної системи правового регулювання у сфері соціального забезпечення є актуальним та пріоритетним напрямком розвитку не тільки України, а й кожної держави, яка визнає себе демократичною, соціальною та правовою. Необхідність ґрунтовного вивчення понятійного апарату та системи законодавства у сфері соціального забезпечення обумовлюється великою ймовірністю настання у житті людини таких життєвих обставин, за яких вона ризикує залишитися без достатніх засобів до існування або виникає потреба додаткового соціального захисту, наприклад: повна, часткова або тимчасова втрата працездатності, втрата годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та інших випадках, передбачених законом.

Успішне засвоєння дисципліни «Правове регулювання соціального забезпечення» дозволить бакалавру права розширити коло застосування набутих раніше знань та практичних навичок для вирішення правових ситуацій щодо реалізації права на той чи інший вид соціального забезпечення. Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

1) Правові основи соціального забезпечення (теми в межах модуля: Теоретико-правові аспекти соціального забезпечення: поняття, зміст та організаційно-правові форми. Правовідносини у сфері соціального забезпечення. Правові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.).

2) Правове регулювання соціального захисту окремих категорій населення (теми в межах модуля: Правовий статус та гарантії соціального захисту ветеранів війни. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей. Правове регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.).

3. Мета та цілі курсу. Метою курсу «Правове регулювання соціального забезпечення» є формування у здобувачів вищої освіти науково-професійного світогляду щодо правового регулювання соціального забезпечення з урахуванням сучасних тенденцій розвитку національного законодавства у сфері соціального захисту окремих категорій населення в Україні.

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення курсу:

- вивчення поняття, змісту та організаційно-правових форм соціального забезпечення, дослідження правовідносини у сфері соціального забезпечення;

- вивчення загальних правових та організаційних засад загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також видів соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;

- дослідження правового регулювання соціального захисту окремих категорій населення (ветеранів війни, військовослужбовців, осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, біженців та ін.).

Під час вивчення курсу здобувач вищої освіти має набути або розширити наступні загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

4. Результати навчання. Під час вивчення курсу здобувач вищої освіти має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання, передбачені освітньою програмою:

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

У результаті вивчення курсу «Правове регулювання соціального забезпечення» здобувачі вищої освіти повинен **знати**:

- 1) правові основи права соціального забезпечення;
- 2) організаційно-правові форми права соціального забезпечення;
- 3) поняття, основні ознаки, види правовідносин у сфері соціального забезпечення;
- 4) правові засади та види загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- 5) види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням;
- 6) структуру пенсійної системи України; загальну характеристику системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- 7) правове регулювання соціального захисту окремих категорій населення (ветеранів війни, військовослужбовців, осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, біженців та ін.);

вміти:

- 1) орієнтуватися в системі законодавства про соціальне забезпечення;
- 2) самостійно поповнювати, систематизувати і застосовувати норми права соціального забезпечення;
- 3) тлумачити чинне законодавство про соціальне забезпечення;
- 4) комплексно оцінювати ситуацію, визначати право людини на конкретний вид соціального забезпечення, умови його надання та визначити алгоритм дій для отримання соціальної виплати та послуги.

5. Пререквізити -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60
Індивідуальне завдання	-
Всього кредитів	3

Формами проведення занять є лекційні та практичні (семінарські) заняття, самостійна робота, виконання контрольної роботи. Проведення занять відбувається на парах згідно розкладу та за допомогою платформи дистанційного навчання «MOODLE».

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Тема 1. Теоретико-правові аспекти соціального забезпечення: поняття, зміст та організаційно-правові форми

Поняття та загальна характеристика права на соціальне забезпечення. Право на соціальне забезпечення в системі основних прав і свобод людини та громадянина. Соціальні ризики у праві соціального забезпечення. Право на соціальне забезпечення в міжнародно-правових актах. Поняття, мета встановлення, принципи формування державних соціальних стандартів.

Поняття, види та загальна характеристика організаційно-правових форм соціального забезпечення. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як пріоритетна організаційно-правова форма соціального забезпечення. Державне соціальне забезпечення за рахунок бюджетних коштів. Недержавне соціальне забезпечення.

Тема 2. Правовідносини у сфері соціального забезпечення

Поняття, основні ознаки, види правовідносин у сфері соціального забезпечення. Передумови виникнення, зміни та припинення правовідносин у сфері соціального забезпечення. Норми права соціального забезпечення. Юридичні факти у праві соціального забезпечення: поняття та види. Суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин: фізичні особи, державні органи та їх характеристика. Об'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення. Зміст соціально-забезпечувальних правовідносин.

Тема 3. Правові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування

Система нормативно-правових актів, що регулюють загальнообов'язкове соціальне страхування в Україні. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. Правові основи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, страхування на випадок безробіття, страхування від нещасного випадку на виробництві, страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності як різновиди соціального страхування.

Поняття, ознаки та види суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Застраховані особи як суб'єкти соціального страхування. Поняття та види страхувальників. Страховики у системі соціального страхування України. Страховий ризик – об'єкт соціального страхування. Співвідношення страхового ризику і страхового випадку. Страховий стаж.

Джерела фінансування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування. Єдиний соціальний внесок: поняття та правовий механізм сплати. Платники єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Інші джерела формування коштів соціального страхування. Роль держави у формуванні коштів соціального страхування.

Тема 4. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням

Поняття та структура пенсійної системи в Україні. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Право на отримання пенсій та соціальних послуг із солідарної системи. Добровільна участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Суб'єкти солідарної системи пенсійного страхування. Правове регулювання призначення пенсій за віком у солідарній системі. Правове регулювання призначення пенсій по інвалідності та у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі.

Допомога по тимчасовій непрацездатності: умови надання, тривалість, розмір, підстави для відмови. Допомога по вагітності та пологах: умови надання, тривалість, розмір. Допомога на поховання: право та розмір. Призначення та здійснення страхових виплат за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Документи, необхідні для призначення страхових виплат за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, Строки їх розгляду. Страхові виплати у разі настання нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання. Страхова виплата втраченого заробітку. Страхова виплата одноразової допомоги потерпілому. Страхова виплата дитині, яка народилася з інвалідністю внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності. Страхові виплати в разі смерті потерпілого. Поняття, ознаки, види та правове регулювання надання страхових допомог. Допомога по безробіттю, у тому числі одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності. Умови, тривалість виплати та розмір допомоги по безробіттю. Допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні.

Тема 5. Правовий статус та гарантії соціального захисту ветеранів війни

Поняття та зміст статусу ветеранів війни. Розмежування понять «учасник бойових дій», «особа з інвалідністю внаслідок війни», «учасник війни». Пільги учасникам бойових дій та особам, прирівняним до них. Пільги особам з інвалідністю внаслідок війни, учасникам війни. Пільги для осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. Державна цільова підтримка ветеранам війни для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової

передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти. Забезпечення санаторно-курортного лікування ветеранів війни. Пільги для осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. Статус постраждалих учасників Революції Гідності, пільги та гарантії їх соціального захисту. Порядок надання пільг, передбачених Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Тема 6. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей

Правові основи соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей. Поняття, ознаки та види пенсійного забезпечення осіб, звільнених з військової служби. Пенсія за вислугу років осіб, звільнених з військової служби. Пенсія по інвалідності осіб, звільнених з військової служби. Пенсія в разі втрати годувальника сім'ям осіб звільнених з військової служби.

Надбавки та допомога до пенсії за вислугу років військовослужбовцям. Надбавки та допомога до пенсії по інвалідності військовослужбовців. Обчислення пенсій за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Призначення та виплата пенсій за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Порядок перерахунку пенсій за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Тема 7. Правове регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю

Основи правового статусу осіб з інвалідністю в Україні. Встановлення інвалідності за результатами оцінювання повсякденного функціонування особи. Діяльність держави щодо створення правових та інших умов для забезпечення прав осіб з інвалідністю і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті. Державне управління з питань забезпечення прав осіб з інвалідністю та їх соціальної захищеності. Громадські об'єднання осіб з інвалідністю. Працевлаштування, освіта і професійна підготовка осіб з інвалідністю. Доступ осіб з інвалідністю до соціальної інфраструктури. Матеріальне, соціально-побутове та медичне забезпечення осіб з інвалідністю. Міжнародно-правове регулювання соціальних прав осіб з інвалідністю.

Тема 8. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту

Поняття внутрішньо переміщеної особи. Гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Інформаційно-аналітична система об'єктів нерухомого майна для забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом. Забезпечення реалізації прав зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб на зайнятість, пенсійне забезпечення, загальнообов'язкове державне соціальне страхування, соціальні послуги, освіту. Міжнародне співробітництво з проблем внутрішньо переміщених осіб. Правове регулювання суспільних відносин у сфері визнання особи біженцем, особою, яка потребує додаткового або тимчасового захисту. Право осіб, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту на одержання грошової допомоги, пенсії та інших видів соціального забезпечення в порядку, встановленому законодавством України.

Тематика семінарських занять

1. Теоретико-правові аспекти соціального забезпечення: поняття, зміст та організаційно-правові форми.
2. Правовідносини у сфері соціального забезпечення.
3. Правові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування.
4. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
5. Правовий статус та гарантії соціального захисту ветеранів війни.
6. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей.

7. Правове регулювання соціального захисту осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих питань в межах тем:

Соціальна держава як умова реалізації соціальних прав людини. Зміст та співвідношення понять «соціальний захист» та «соціальне забезпечення» у чинному законодавстві та юридичній науці. Право на соціальне забезпечення в міжнародно-правових актах. Недержавне соціальне забезпечення як організаційно-правова форма соціального забезпечення. Функції права соціального забезпечення. Місце права соціального забезпечення в системі права України. Право соціального забезпечення як наука та навчальна дисципліна. Судова практика як джерело права соціального забезпечення. Колізії в праві соціального забезпечення. Процедурні правовідносини у сфері соціального забезпечення. Персоніфікований облік в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Права та обов'язки застрахованої особи. Пенсійне забезпечення громадян, що проживають за кордоном. Пенсійне забезпечення засуджених. Індексція та перерахунок пенсій. Державне соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію. Надбавки та підвищення до пенсій. Правові засади соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні. Документи необхідні для призначення пенсії в солідарній системі. Постанова КМУ від 30.07.2015 року «Про організацію прийому та обслуговування осіб, які звертаються до органів Пенсійного фонду України». Порядок виплати і доставки пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання одержувачів у межах України організаціями, що здійснюють їх виплату і доставку. Особливості виплати та доставки пенсій, грошових допомог на період введення воєнного стану. Право на пенсію за вислугу років. Надбавки та допомога до пенсії за вислугу років військовослужбовцям. Надбавки та допомога до пенсії по інвалідності військовослужбовців. Обчислення пенсій за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Призначення та виплата пенсій за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Порядок перерахунку пенсій за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб». Допомога на поховання відповідно до положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Документи, необхідні для призначення матеріального забезпечення за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Контроль та нагляд у сфері соціального страхування. Житлова субсидія. Допомога внутрішньо переміщеним особам. Соціальні послуги у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

8. Система оцінювання та вимоги

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» (https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-oczinuyannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf).</p> <p>Система оцінювання знань з навчальної дисципліни «Правове регулювання соціального забезпечення» включає <i>поточний та семестровий контроль знань</i>. У 7 семестрі ЗВО може набрати до 70% підсумкової оцінки за виконання протягом семестру всіх видів робіт і до 30% підсумкової оцінки на диференційованому заліку. Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру, то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як</p>
---	---

	<p>підсумкову оцінку і не складати залік. Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється, але у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету такий дозвіл може дати ректор Університету.</p> <p>Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять, усного та письмового опитувань здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів неформальної освіти, оцінювання реферування наукової роботи, виконання самостійної роботи та написання однієї контрольної роботи.</p> <p>Семестровий контроль по закінченню 7 семестру проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання заліку існують білети. Білети складаються з двох питань (кожне питання оцінюється максимум у 15 балів). У 13-15 балів оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). 10-12 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; 6-9 бали ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; 1-5 бали ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; 0 балів – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною.</p> <p>Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового контролю вноситься у відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».</p>
<p>Вимоги до КР</p>	<p>Підсумкова контрольна робота проводиться у 7 семестрі за результатом вивчення всіх змістових модулів. Вона може включати у себе теоретичні питання, а також практичні та тестові завдання. В завдання контрольної роботи можуть включатися питання з тем, вивчення яких не виносились на семінарські заняття, але які передбачені планом для самостійного вивчення. Про проведення підсумкової роботи здобувачі вищої освіти попереджаються не менш як за тиждень. Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу для здобувачів вищої освіти денної форми навчання становить 10.</p> <p>Критерії оцінювання виконаної контрольної роботи:</p> <p>10-9 балів - відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; здобувач вищої освіти впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу. 8-6 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але здобувач вищої освіти допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загальною правильні відповіді; орієнтується в матеріалі; має навички користування нормативним матеріалом. 5-4</p>

	<p>бали здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. 3-1 бали здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки. 0 балів передбачених для відповідного завдання – ставиться коли здобувач вищої освіти не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.</p> <p>Після перевірки контрольної роботи та оголошення її результатів здобувачам вищої освіти надається можливість ознайомитись з власними роботами та завданнями для них, і при необхідності оспорити результати контрольної роботи.</p>
<p>Семінарські (практичні) заняття</p>	<p>Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших ЗВО, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття. Максимальна кількість балів може бути виставлена ЗВО, підготовленим до відповідей на усі питання теми, включаючи питання винесені на самостійне опрацювання.</p> <p>Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: 5 балів - повне, послідовне та обґрунтоване викладення матеріалу. Відповідь свідчить про глибоке розуміння питання та його зв'язок з іншими темами та питаннями. 4 бали - ЗВО дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач відповідає не чітко. 3 бали - ЗВО виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача. Викладає матеріал не послідовно. Відповіді на уточнюючі запитання дає не одразу, не впевнено та не чітко. На додаткові питання викладача не відповідає, або відповідає дуже поверхово. 2 бали – ЗВО у відповіді припускається грубих помилок і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; поверхово орієнтується в питанні та темі, яка обговорюється на семінарському занятті. 1 бал – ЗВО намагається відтворити зміст матеріалу, однак взагалі не розуміє його змісту, зв'язків термінопонять та їх місця питанні, що вивчається. 0 балів отримує ЗВО, який відмовляється відповідати на запитання.</p> <p>Реферування наукової літератури полягає у самостійному опрацюванні ЗВО наукової літератури (як правило наукової статті), критичному огляді та короткому переказі її змісту, а також наведення найважливіших висновків.</p> <p>Оцінювання виконання реферування, індивідуальної роботи здійснюється на основі наступних критеріїв: оформлення роботи, уміння самостійно працювати з науковими джерелами та нормативно-правовими актами, чітко визначати актуальність досліджуваного питання, на основі проведеного аналізу формулювати власну позицію:</p>

	<p>- 5-4 бали – матеріал викладений логічно і повно, результати дослідження мають практичну і теоретичну цінність, висновки аргументовані і обґрунтовані; - 4-3 бали – матеріал викладений логічно і повно, результати дослідження мають практичну і теоретичну цінність, висновки недостатньо аргументовані і обґрунтовані; - 3-2 бали – матеріал викладений недостатньо повно, індивідуальна робота не достатньо аргументована, обґрунтована та/або не стосується усіх поставлених завдань; - 1-0 балів – викладений матеріал неповний, індивідуальна робота не є структурованою, висновки поверхневі або відсутні. Максимальна кількість балів – 5 бали.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), (за семестр – 30 балів), то він не допускається до складання диф. заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.</p> <p>На ліквідацію академічної заборгованості виноситься весь обсяг теоретичного матеріалу, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Правове регулювання соціального забезпечення». Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. Академічна заборгованість ліквідується здобувачами вищої освіти протягом наступних семестрів згідно з розкладами ліквідації академзаборгованості, що затверджуються деканом факультету за поданням відповідних кафедр.</p> <p>Результати ліквідації академзаборгованості відображаються в ліквідаційній відомості успішності.</p>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1. Правові основи соціального забезпечення		0...20
1	Усна або письмова відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання, реферування)	0...20
Змістовий модуль 2. Правове регулювання соціального захисту окремих категорій населення		0...15
1	Усна або письмова відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання, реферування)	0...15
Підсумкова контрольна робота		0...10
Окремі види індивідуальної та самостійної роботи: Підготовка тез доповідей, наукових публікацій; участь у студентських конкурсах, олімпіадах, активна участь у роботі юридичної клініки, результати неформальної освіти тощо.		0...25
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0...70
Семестровий контроль (диференційований залік)		0...30
Зважена семестрова оцінка		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Політики курсу. У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – E, 60 балів»), (7 семестр – 30 балів), то він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне

відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із деканатом та викладачем, що читає курс.

Загальні засади освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» закріплені Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка, затв. Вченою радою від 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf> та Положенням про дистанційне навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-dystancijne-navchannya.pdf>

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 25 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, тощо.

Політика академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти можуть мати наслідки: - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з Університету; - позбавлення академічної стипендії.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

1. Кучма О.Л. Право соціального забезпечення України [Текст] : [навч. посіб.] / О.Л. Кучма, Л.М. Сіньова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Маслаков, 2019. 306 с.
2. Мокрицька Н.П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС. 2020. 536 с.
3. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення: Загальна частина: навчальний посібник. Чернігів: ПАТ «ПВК» «Десна», 2016.- 692 с.
4. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення: Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів: ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с.
5. Ярошенко О. М., Слюсар А. М., Ветухова І. А. та ін. Право соціального забезпечення: Навчальний посібник. Х.: Право, 2019. 376 с.
6. Your social security rights in Austria. Employment, Social Affairs & Inclusion. European Union. 2023. 57 p. URL: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1101&langId=en> (дата звернення: 07.02.2024).

Інтернет-джерела.

1. Посилання на сторінку дисципліни в системі дистанційного навчання moodle. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=8640> .
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
4. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>